

[**Ministeren for Handel, Industri og Søfart.**] i Engrospriserne i denne Maaned har berørt vore Eksportvarer i højere Grad end Importvarerne. Indekstallet for November Maaned viser i Forhold til Oktober en Stigning paa 8 Points for Eksportvarerne, medens Importvarerne er fordyret med 6 Points. Denne Udvikling maa selvsagt hilses med Tilfredshed, selv om Stigningen for Eksportvarernes Vedkommende langt fra har været tilstrækkelig til at bringe Balance i Forholdet. Sammenligner man med de i August Maaned gældende Priser, er Importvarerne indtil Udgangen af November steget med 38 pCt., men Eksportvarerne kun med 14 pCt.

Som andre Aarsager til Nedgangen i Valutabeholdningen skal jeg nævne den Stramning af Betalingsvilkårene, som har fundet Sted efter Krigens Begyndelse. Medens Stillingen tidligere var den, at der for en betydelig Del af de Varer, som Danmark indfører, gjaldt en Kreditfrist, der normalt varierede fra 1 til 3 Maaneder, er Stillingen nu blevet en helt anden. Under de nuværende Omstændigheder er det den udenlandske Sælger, der alene bestemmer Salgvilkårene, og der forlanges nu i mange Tilfælde ikke alene kontant Betaling, men ofte Betaling allerede ved Varesnes Afskibning eller Aabning af Rembours ved Varesnes Afskibning. Stillingen er altsaa for mange Varers Vedkommende den, at al Kreditgivning er sløffet, og det er et Forhold, som for Danmark er i høj Grad føleligt, da vort Land i afgørende Omgang er afhængigt af Tilførsler udefra. Det behøver ikke nærmere Paavisning, at de ændrede Betingelser for Betalingen af vor Vareimport medfører en ekstraordinær Belastning af Valutabeholdningen, der i Forvejen var ude for et stærkt Pres som Følge af, at Importørerne under de foreliggende ekstraordinære Omstændigheder i vidt Omfang ønskede at fremskynde Betalingen for Varer fra Udlandet for at sikre sig mod Overtaskelser. Det er forstaaeligt, at Importørerne under den herskende Usikkerhed ønskede at betale de indkøbte Varer til gældende Dagspris.

Den store Nedgang i Nationalbankens Beholdning af fremmed Valuta i September Maaned har selvsagt været gjort til Genstand for den mest indgaaende Forhandling mellem Handelsministeriet og Nationalbanken. Fra Nationalbankens Side fremhævedes det nødvendige i, at Landets Midler i første Række blev stillet til Raadighed for Indførsel af de for Samfundet mest nødvendige Varer: Korn, Foderstoffer, Kul, Koks, Metaller o. s. v. Nationalbanken

rettede tillige Bestræbelserne mod, at alle hidtil givne Kreditfrister blev udnyttet fuldt ud for derigennem at dæmme noget op mod det stærke Pres paa Valutabeholdningen. Endvidere forhøjede Nationalbanken Diskontoen fra 3½ til 4½ pCt. og senere til 5½ pCt., ligesom der i Forbindelse hermed overvejedes Foranstaltninger paa længere Sigt til Regulering af Indførselen. Det var kun ugerne, Regeringen gik med til at gribe ind over for Importen paa et Tidspunkt, hvor Importmulighederne stillede sig saa usikkert, at man i Virkeligheden hellere saa Importen forøget. Paa den anden Side kunde det blive katastrofalt, hvis man tillod en større Import, end der var Mulighed for at betale, og Regeringen fulgte derfor Nationalbankens Henstilling om at træffe yderligere Restriktioner med Hensyn til Indførselen.

Som det vil være det høje Ting bekendt, har Overførselen fra fri til bunden Liste af Varer fundet Sted i tre Tempi. Den første Overførsel fandt Sted den 26. September, da der overførtes Varer til en Indførselsværdi af ca. 70 Mill. Kr. Denne Overførsel tog i første Række Sigte paa at regulere Indførselen af de Varer, som i den givne Situation maatte anses for at være de mest undværlige. Af Varer, der overførtes, kan jeg nævne Svesker og anden tørret Frugt, Kaffe samt Raatobak og Avispapir. For enkelte af de her nævnte Varers Vedkommende har foretagne Opgørelser vist, at vi laa med betydelige Beholdninger, der var i Stand til at dække det normale Behov et væsentligt Stykke frem i Tiden.

Den næste Overførsel fra Friliste til bunden Liste iværksattes den 24. Oktober, da der overførtes Varer, hvis samlede Indførselsværdi i 1938 androg ca. 147 Mill. Kr. Denne Overførsel, der ligesom den tidligere fandt Sted efter forudgaaende Forhandling i Valutaraadet, og som foretoges efter Nationalbankens Anmodning, hvilede bl. a. paa Ønsket om at gøre det muligt paa Grundlag af indkomne Henvendelser om Udfærdigelse af Bevillinger at skaffe Klarhed over, hvilke Importønsker der vilde komme frem inden for de kommende Maaneder. Endvidere opnaaede man herved Mulighed for inden for et betydeligt større Omraade at gribe ind over for Indførsel af ekstraordinært Omfang. Samtidig

Rettelse.

Sp. 163, L. 2 f. o. rettes „Importbeløbet“ til: Eksportbeløbet, og L. 6 f. o. rettes „Importindtægten“ til: Eksportindtægten.